

"Bilgiyi Enerjiye Dönüştüren Üniversite"

ULUSLARARASI BATMAN SEMPOZYUMU-2022

**Merkez Kampüs (Şehir Merkezi)
Rektörlük Konferans Salonu**

Açılış: 28.09.2022 Çarşamba Saat: 10.00

**BATMAN
BİLİM
Kitap KİRTASIYE**

Başaran
Mutfak ve Tabela

PROGRAM

28.09.2022-Merkez Kampüs Konferans Salonu

- 08.00-10.00** Sempozyum Kayıt
- 10.00-11.20** Sempozyum Açılış Konuşmaları
Doç. Dr. Ferhat KORKMAZ (Düzenleme Kurulu Başkanı)
Prof. Dr. İdris DEMİR (Batman Üniversitesi Rektörü)
Ekrem CANALP (Batman Valisi)-Tensipleri Halinde
- AÇILIŞ PANELİ**
Prof. Dr. Ruşen KELEŞ
"Cumhuriyet'in Güneydoğu'ya Bakışı"
- 11.30-13.00** Bildirilerin Sunumu
- 13.10-13.50** Öğle Yemeği
- 14.00 – 15.30** Bildirilerin Sunumu
- 16.00-17.30** Bildirilerin Sunumu
- 17.50** KAPANIŞ
- 18.30-19.30** Akşam Yemeği

29.09.2022-Hasankeyf

- 13.00** Hasankeyf Gezisi

Not: Saat 13.00'te Merkez Kampüs Rektörlük Binasının önünden otobüs hareket edecektir.

OTURUMLAR

1. OTURUM 11.30-13.00

SALON-1

Oturum Başkanı: Prof. Dr. Ekrem BEKTAŞ

1. Batman ve Çevresindeki Arkeolojik Alanlar ve Bunların Coğrafi Mekan Açısından Yerleşim Stratejileri	Prof. Dr. Gülriz Kozbe
2. Raman Bindirme Fayının Ürettiği Tarihi Depremlerden Etkilenen Yerleşimler: Salat Tepe ve Zeviye Tivilki	Prof. Dr. A. Tuba Ökse
3. Batman Mor Kuryakos (Dera Qira) Manastırı 2. Etap Restorasyonuna Dair Gözlemler	Dr. Öğr. Üyesi Rojat Aksoy Işık
4. Batman Bölgesinin Geç Antik Çağ Savunma Yapıları: Kaleler	Öğr. Gör. Akarcan Güngör
5. Güneydoğu Anadolu Roma Yerleşimlerinden Hasankeyf (Cephas) Kalesi	Abdurrahman Demir

SALON-2

Oturum Başkanı: Doç. Dr. Abdurrahim Kaplan

1. Osmanlı Modernleşme Döneminde Sason'da Eğitim	Prof. Dr. Hatip Yıldız
2. Rus Tarihçilerinin Eserlerinde Güneydoğu Anadolu'nun Ortaçağ Tarihinin Araştırılmasına Dair (Batman Örneğinde)	Dr. Öğr. Üyesi Yegane Çağlayan, Erhan Çağlayan
3. Beşiri Kazasının Teşkili ve İdaresi (1895-1905)	Dr. Recep Ayhan
4. Müttefikler Arasındaki Gizli Antlaşmalarla Birinci Dünya Savaşı Sonunda Türkiye'nin Paylaşılması ve Güneydoğu Anadolu Bölgesinde İngiliz-Fransız İşgal Faaliyetleri	Arş. Gör. Dr. Mekki Uludağ
5. Osmanlı'da Bir Cezalandırma Yöntemi Olarak Kalabendlik Cezası; Hasankeyf Kalesi Örneği	Nihal Altunç
6. Batman İsminin Kaynağı	Mahmut Tekik

SALON-3

Oturum Başkanı: Doç. Dr. Mahfuz Zariç

1. Cumhuriyetten Günümüze Batman'da Oynanan Çocuk Oyunları ve Çocuğun Gelişim Alanlarına Katkıları	Prof. Dr. Abdülkadir Kabadayı
2. Yetişkin Bireylerde Bilişsel Duygu Düzenleme Becerilerinin Depresyonu Yordayıcı Rolü: Batman İli Örneği	Dr. Öğr. Üyesi Ertuğrul Şahin, Doç. Dr. Nursel Topkaya, Dr. Öğr. Üyesi Abdullah Manap
3. Batman İlinde Dil ve Konuşma Güçlüğü Tanısı Alan Çocukların Yaygınlığı	Öğr. Gör. Gamze Acıbal, Mustafa Çakan
4. Dünden Bugüne Tarihsel Süreç İçerisinde İntihar Olgusu: Batman İli Örneği	Hüseyin Berken Binay, Kübra Dedeler Binay

SALON-4

Oturum Başkanı: Doç. Dr. Abdulkakim Tuğluk

1. Batman Kenti ve Çevresi Üzerine Akademik Çalışmalar Bibliyografyası	Prof. Dr. İdris Demir, Doç. Dr. Ferhat Korkmaz
2. Turistlerin Çevre Dostu Turistik Ürünler Yönelik Tutumları: Batman Örneği	Ruken Abik, Hasan Önal Şeyhanlıoğlu, Reşat Arıca
3. Resimli Kent Tarihi: Batman'ın Kentsel Değişiminin Görsel Materyallerle Analizi	Öğr. Gör. Nuh Aşan
4. Batman Sonsöz Gazetesi'nde Kadın Gündemi	Dr. Öğr. Üyesi Canan Sarıyar Sezan, Nazlı Yalçın

2. OTURUM 14.00-15.30

SALON-1

Oturum Başkanı: Prof. Dr. A. Tuba ÖKSE

1. Kadınların Bedenine İşlenen Nakış: Deq	Dr. Öğr. Üyesi Laleş Uslu Azarak
2. 20. Yüzyılın İlk Çeyreğindeki Dengbej Klamlarında Batman'ın Sosyo-Politik Yapısı ve Günümüze Yansımaları	Öğr. Gör. Mehmet Veysel Karataş
3. Batman'da Yaşayan Dom (Mıtırıp, Karaçi, Çingene) Topluluğunun Sosyo-Ekonomik ve Kültürel Yaşamları	Ramazan Turgut
4. Batman Yöresine Ait İki Etiyolojik Söylence ve Taşıdıkları Folklorik Unsurlar	Zeynep Akyel

SALON-2

Oturum Başkanı: Doç. Dr. Sadreddin Tusun

1. Batman Övgüsünde Yazılmış Bir Kaside: Kaside-i Fahriyye Der-Medh-i Şehr-i Batman	Prof. Dr. Ekrem Bektaş
2. Abdulvahap Akbaş'ın Makaleleri Üzerine Bir İnceleme	Doç. Dr. Abdulhakim Tuğluk
3. Nesnelci Estetik Değerler Açısından Abdulvahap Akbaş'ın Son Şiirleri	Doç. Dr. Mahfuz Zariç
4. Batman Ağzında "Ma" Enklitik Edatı	Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Emin Tuğluk
5. Batman İli Kişi Adları	Fesih Yiğitalp
6. Abdulvahap Akbaş'ın Eserlerindeki Batman Özlemi	Abdulgani Bağış

SALON-3

Oturum Başkanı: Doç. Dr. Mehmet Nurullah Aktaş

1. Şer'iyye Sicillerine Yansıyan Konular Üzerine Beşiri Nahiyesi'nde Suç Unsurları	Doç. Dr. Hanife Alaca
2. 3 Numaralı Diyarbekir Ahkâm Defterine Göre 18. Yüzyılın İkinci Yarısında Hasankeyf'te Toplumsal Hayata Dair Şikâyet Konuları	Dr. Öğr. Üyesi Mehtap Nasıroğlu Aydın
3. Üç Ziyaret Üç Menkıbe: Şeyhbal, Şeyh Zilan, Seyit Bilal Batman Halk Kültüründe Ziyaret Yerleri	Dr. Öğr. Üyesi Z. Görkem Duran Gültekin
4. Kültürel Miras Bağlamında Tur Abdin'deki Süryani Ortodoks Manastırları ve Batman Mor Kuryakos Manastırı	Doç. Dr. Ersoy Soydan
5. Gündem Belirleme Kuramı Bağlamında Batman Çağdaş Gazetesinin İşlevi ve Batman Ezidileriyle İlgili Bir İnceleme	Doç. Dr. Ersoy Soydan
6. Batman Şehrinin Kentleşme Olgusunun Sosyo-Kültürel ve Ekonomik Bağlamda Genel Bir Değerlendirmesi	Doç. Dr. Kasım Tatlıhoğlu

SALON-4

Oturum Başkanı: Prof. Dr. Gülriz KOZBE

1. Batman'da Keşfedilen Enerjinin Uluslararası Hukuk Boyutu	Ömer Duman, Dr. Öğr. Üyesi Sadullah Özel
2. Batman İlinin İdari Coğrafya Özellikleri	Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Emin Yakut
3. Batman İlinde Meydana Gelen Doğal Afetlerin Mekansal Dağılışı	Dr. Öğr. Üyesi Vedat Avcı, Ömer Ünsal
4. Batman Üniversitesinde İş Sağlığı ve Güvenliği Politikası ve Uygulamaları	Dr. Öğr. Üyesi Beşir Dağ, Emrullah Aslan
5. Batman İlindeki Büyük Endüstriyel Tesislerde Yangın Güvenliği	Dr. Öğr. Üyesi Beşir Dağ, Emrullah Aslan, Ceylan Özçelik

3. OTURUM 16.00-17.30

SALON-1

Oturum Başkanı: Doç. Dr. Ahmet TEKİN

1. Molla Fahreddîn Batmânî ve Risâletu'l-Vad' İsimli Çalışması	Doç. Dr. Ahmet Tekin
2. Kur'an'da Emsal Kullanımının Dile Katkısı	Dr. Öğr. Üyesi Eşref İnan
3. Modern Şehirleşme Sürecinde Batman Medreseleri	Dr. Öğr. Üyesi Abdülrakip Arslan
4. Geleneksel Bir Eğitim Kurumu Olarak Batman Tahiriyye (Oduncular Sitesi) Medresesi ve Okutulan Arapça Ders Kitaplarının Tasnif ve Tahlili	Dr. Abdulhamit Turgut
5. İlühî Nisbesiyle Bilinen Âlimler	Öğr. Gör. Zafer Onur

SALON-2

Oturum Başkanı: Prof. Dr. Abdurrahman Candan

1. Abdulcelil Candan'ın Hayatı ve İlmi Kişiliği	Prof. Dr. Abdurrahman Candan, Doç. Dr. Abdurrahim Kaplan
2. Ebu'l-Lutf Muhammed Bin Ali Haskefi'nin (Hasankeyfli), Hayatı, İlmi Yönü ve Arap Dilindeki Yerlerinin İncelenmesi	Prof. Dr. Yusuf Doğan
3. Ahmed El-Haskifi ve Kırâat İlmine Katkısı	Arş. Gör. Mustafa Acar
4. Cemâlüddîn Hüseyin B. Ali El-Haskefi ve Kırâat İlmindeki Yeri	Dr. Öğr. Üyesi Lokman Şan
5. Yahyâ B. Selâme El-Haskefi'nin Hayatı, Eserleri ve Edebî Kişiliği	Dr. Öğr. Üyesi Mahsum Taş

SALON-3

Oturum Başkanı: Dr. Öğr. Üyesi Beşir Dağ

1. Batman İli Neuroptera (Sinir Kanatlılar) Faunası	Doç. Dr. Sadreddin Tusun, Doç. Dr. Medeni Aykut
2. Batman İlinde Yetiştirilen Tütünde Görülen Orobanş (Orobanch Spp.) Otunun Yol Açtığı Ekonomik Kayıplar ve Biyoteknolojik Yöntemlerle Orobanş Otuna Karşı Toleranslı Tütün Çeşitlerinin Geliştirilmesi	Dr. Öğr. Üyesi Sadettin Çelik, Gökçen Dilara Çelik, Prof. Dr. Aydın Alp
3. Batman İli, Sason İlçesinin Çilek Yetiştiriciliğinin Bölgeye Ekonomik Katkısı ve Markör-Destekli Seleksiyon (Mas) İle Bölgeye Has Yeni Çilek Çeşitlerinin Geliştirilmesi	Gökçen Dilara Çelik, Dr. Öğr. Üyesi Sadettin Çelik
4. Batman İlinde Açıkta Satılan Bazı Baharatların Mikrobiyolojik Kalitesinin Araştırılması	Öğr. Gör. Kübra Korkmaz
5. Mezrone Üzüm Pekmezinin (Batman) Bazı Fiziksel ve Kimyasal Özellikleri	Ayşe Hoşer, Dr. Öğr. Üyesi Beşir Dağ, Hasan Akdemir, Fatma Bağaç

SALON-4

Oturum Başkanı: Doç. Dr. Mustafa Keskin

1. Molla Muhammed Zivingî ve "Levâmi'U'r-Rahmân" Adlı Tefsiri	Doç. Dr. Mehmet Nurullah Aktaş
2. Seyda Molla Süleyman Beyaz Piparî Sargın(Pipar) / Gercüş/Batman	Doç. Dr. Mustafa Keskin
3. Alaüddîn El-Haskefi'nin İhtisârü'l Fetâvâ's-Sûfiyye İsimli Eseri Çerçevesinde Şeyh-Mürîd İlişkisi	Dr. Öğr. Üyesi Mehmet Emin Bener
4. Molla Ali El-Kozî El-Batmânî ve Et-Teysîr Tercümetu Misbâhu'l Munîr Adlı Eseri	Arş. Gör. Mahfuz Okuyan